

PIERWSZA W POLSCE TRANSPLANTACJA I RETRANSPLANTACJA WĄTROBY U CHOREJ Z ZAKAŻENIEM WIRUSEM SARS-COV-2

W Klinice Chirurgii Ogólnej, Transplantacyjnej i Wątroby CSK UCK WUM, kierowanej przez prof. Krzysztofa Zieniewicza, odbyła się pierwsza w Polsce transplantacja i retransplantacja wątroby z superpilnych życiowych wskazań u 18-letniej chorej po zatruciu paracetamolem, dodatkowo zakażonej wirusem SARS-CoV-2. Wskazaniem do pilnej transplantacji wątroby był stan bezpośredniego zagrożenia życia, w następstwie ostrej niewydolności wątroby z cechami narastającej ciężkiej niewydolności wielonarządowej.

W CSK UCK WUM 6 stycznia 2021 r. przeprowadzone zostało pierwsze przeszczepienie wątroby zgodnej grupowo z powodu wymienionych wyżej superpilnych wskazań. Kilka godzin przed rozpoczęciem operacji, w wyniku badania PCR-RT okazało się, że chora jest zakażona wirusem SARS-CoV-2. Zabieg przeprowadzono w pełnym zabezpieczeniu epidemiologicznym, zgodnym z rekomendacjami.

8 stycznia 2021 r. z powodu pierwotnego niepodjęcia funkcji (PNF – *primary nonfunction*) przez przeszczepiony narząd, chorą ponownie zgłoszono do Centrum Organizacyjno-Koordynacyjnego ds. Transplantacji „Poltransplant” jako superpilną biorczynię. Na szczęście udało się w krótkim czasie pobrać narząd od zmarłego dawcy w jednym ze szpitali w Polsce. Natychmiast wykonano drugie przeszczepienie wątroby.

Po tym zabiegu chora była prowadzona w Oddziale Intensywnej Opieki Chirurgicznej Kliniki Chirurgii Ogólnej, Transplantacyjnej i Wątroby CSK UCK WUM, w pełnym reżimie epidemiologicznym, przez zespół pod kierownictwem dr. Wojciecha Figła. Obserwowano już prawidłową funkcję narządu przeszczepionego

Zespół operacyjny w trakcie transplantacji

Zespół anestezyjologiczny w trakcie operacji

wraz ustępowaniem objawów niewydolności wielonarządowej.

Po uzyskaniu znamiennej poprawy klinicznej, w tym po powrocie świadomości, leczenie kontynuowano w Klinice Chorób Wewnętrznych i Hepatologii WUM, kierowanej przez prof. Piotra Milkiewicza. W trakcie całego procesu leczniczego nie obserwowano ciężkiej niewydolno-

ści oddechowej. Funkcja przeszczepionej wątroby pozostaje prawidłowa. W okresie pooperacyjnym doszło do konwersji wyniku PCR-CoV-2.

„Odmiennosc postępowania w sytuacji zakażenia wirusem SARS-CoV-2 wynikała z konieczności zastosowania specjalnych procedur bezpieczeństwa i ochrony personelu medycznego w czasie całego

procesu leczniczego. Szczególnie trudne było wykonanie precyzyjnych zespołów naczyniowych z użyciem indywidualnych środków ochrony osobistej. Dodatkową trudnością była konieczność zapewnienia izolacji chorej i ścisłego monitorowania przebiegu zakażenia SARS-CoV-2 w kontekście leczenia immunosupresyjnego. Cała sytuacja wymagała wyjątkowego zaangażowania nie tylko zespołu lekarskiego, ale przede wszystkim pielęgniarskiego” – mówi kierownik Kliniki Chirurgii Ogólnej, Transplantacyjnej i Wątroby prof. Krzysztof Zieniewicz.

Szczególną rolę w procesie leczenia chorej odegrali chirurdzy-transplantolodzy: dr hab. Krzysztof Dudek, dr Konrad Kobryń, dr Michał Skalski, dr Jan Stypułkowski i anestezjolodzy: dr Marta Dec i dr Anna Brudkowska. Krążenie żyłne pozaustrojowe prowadził mgr Krzysztof Zajac. Instrumentującymi byli: Anna Wąsik, Joanna Stasiak, Grzegorz Nowakowski, a pielęgniarkami anestezyjologicznymi: Barbara Struś, Agata Małek oraz pielęgniarz anestezyjologiczny Piotr Wesołowski. Należy docenić i podkreślić profesjonalizm i wielki wkład pracy zespołu pielęgniarskiego Oddziału Intensywnej Terapii Chirurgicznej Kliniki Chirurgii Ogólnej, Transplantacyjnej i Wątroby oraz zespołu rehabilitantów.

Pacjentka w bardzo dobrym stanie ogólnym, w 30. dobie po pierwszej transplantacji powróciła do domu, pod opiekę rodziców. Jest systematycznie kontrolowana ambulatoryjnie w Poradni Transplantacyjnej Kliniki.

Sukces specjalistów Kliniki Chirurgii Ogólnej, Transplantacyjnej i Wątroby CSK UCK WUM oraz przebieg ich dramatycznej walki o życie młodej kobiety był szeroko komentowany w polskich mediach. Doniesienia o niezwykłej operacji pojawiły się w najważniejszych krajowych dziennikach, a także portalach informacyjnych, naukowych i medycznych. W telewizyjnym programie informacyjnym „Panorama” wyemitowano materiał, w którym pacjentka po powrocie do pełni sił opowiadała o swoim dobrym samopoczuciu i normalnym funkcjonowaniu, zaś jej mama wyraziła wdzięczność dawcom narządu. ■

*Prof. dr hab. n. med. Krzysztof Zieniewicz
Kierownik Katedry i Kliniki Chirurgii Ogólnej,
Transplantacyjnej i Wątroby CSK UCK WUM*